

'Het is boeiend om alle groenkennis toe te passen die ik in ruim twee decennia Groene Stad-toewijding verzameld heb'

Greenfluencer-genomineerde Niek Roozen is niet alleen greenfluencer in Nederland, maar ook in het buitenland

5 min. leestijd

Niek Roozen wordt wel eens Mr Floriade genoemd. Maar ook is Roozen internationaal een bekend landschapsarchitect die ver voor de troepen uit De Groene Stad promoveert. Wereldwijd hebben zijn ontwerpen veel invloed uitgeoefend, met groene oplossingen voor stedelijke uitdagingen. Een echte greenfluencer dus.

Auteur: Karlijn Raats

Niek Roozen richtte na zijn opleiding tot landschapsarchitect in Boskoop in 1974 een eigen ontwerp bureau op. Eerst was dat de maatschap Groep A5, met een aantal medestudenten. 'Dat was een heel erg leuke tijd,' vertelt hij met een lach. 'We zouden dat eigenlijk maar een jaar doen, maar dat werd uiteindelijk meer dan acht jaar.' In 1982 richtte hij Niek Roozen Landscape op, in 1986 omgezet naar een bv. Daar werkt hij nog steeds als adviseur en binnen projecten, al is in 2019 het beheer en eigendom van de bv overgegaan naar directeur-eigenaar Judith van der Poel. 'En dat gaat heel goed. Op een gegeven moment is het tijd om een stap terug te doen en de jongere generatie de kans te geven,' verklaart Roozen.

Mr Floriade

In 1953 bezocht Roozen als kind van een jaar oud met zijn vader, die bloembollenkweker was, de Flora in Heemstede, de wereldtuinbouwtentoonstelling die daarna sinds 1960 eens per tien jaar in een Nederlandse plaats wordt gehouden. Als student landschapsarchitectuur liep hij in 1972 rond op de Floriade in Amsterdam.

Vanaf 1982 raakte Roozen zelf betrokken bij de Floriade met een ontwerp waaraan hij twee jaar had gewerkt. Vanaf dat jaar speelde hij bij elke editie wel een kleinere of grotere rol. Voor de Floriade in Zoetermeer in 1992 ontwierp zijn bureau met name een heel aantal sierteeltinzendingen.

In 2002 had Roozen zijn naam als landschapsarchitect al stevig gevestigd en kreeg hij de eer toebedeeld om hoofdontwerper te zijn van de Floriade in de Haarlemmermeer. Met zijn team was Roozen verantwoordelijk voor de hele vormgeving van het project.

In 2012 ontwierp hij de beplanting voor de Chinese Tuin, aangezien hij vanaf circa 2000 veel werkzaam was geweest in China. Bij de laatste Floriade-editie van 2022 in Almere, Growing Green Cities, was Roozen medeverantwoordelijk voor Het Arboretum, dat de groenstructuur van de Floriade vormde met meer dan 2800 bomen. Ook hield hij zich als lid van het groenteam bezig met de kwaliteit van het groen. 'Dat doe ik nog steeds: bij de ontmanteling van de tentoonstelling denken we na over de rol die het groen kan spelen in de nieuwe woonwijk, of hoe we het groen kunnen herbestemmen.'

Stap naar het buitenland

De Nederlandse inzending op de IGA in 1983 in München was de eerste van de lange reeks inzendingen op internationale tentoonstellingen waar het bureau aan gewerkt heeft. In 1999 vroeg de Nederlandse overheid aan Roozen om de Nederlandse inzending te verzorgen voor de beroemde tentoonstelling International Horticultural Expositio die dat jaar in het Chinese Kunming werd gehouden. Sinds die tijd is zijn bureau actief in China, maar ook in andere landen, waar men hard aan de weg timmert om steden te vergroenen.

Het is interessant dat Roozen een helikopterview heeft over de Groene Stad-ontwikkelingen op verschillende plekken in de wereld. Hij geeft een voorbeeld: 'China kijkt op grote schaal naar het vergroenen en klimaatadaptief maken van steden. Dat doen zij onder meer door bijvoorbeeld echt grote stadsparken aan te leggen met onder andere waterbassins voor de opvang van regenwater. China is op sommige plekken heel proactief bezig met het verbeteren van het leefklimaat in de steden door de aanplant van grote hoeveelheden groen.'

GREENFLUENCER '22

Kleine club, maar grote (internationale) opdrachten

Alhoewel Niek Roozen Landscape altijd bewust heeft gewerkt met een gemiddelde van acht medewerkers, is het onmiskenbaar knap dat het team zoveel grote projecten heeft aangepakt: de Floriades in Nederland, maar ook en vooral projecten in het buitenland. Hoe lukt het Niek Roozen Landscape om met een klein team dergelijke reusachtige projecten aan te kunnen? 'Afhankelijk van het soort project vormen we meestal een ontwerp team of bouwteam, met daarin een combinatie van architecten, stedenbouwers, kunstenaars, beplantingspecialisten en natuurlijk de ontwerpers van ons bureau.'

Ook werkt Roozen in het buitenland altijd samen met lokale bureaus. 'Op die manier combineren wij onze kennis en filosofieën in onze ontwerpen met de lokale kennis, wetgeving en cultuur. Deze lokale bureaus hebben ook universiteiten en instituten in hun netwerk. We willen bij projecten zo veel mogelijk partijen laten participeren en meedenken. Via lokale ontwerp bureaus kan dat veel beter dan wanneer we dat allemaal vanuit Nederland zouden moeten doen.'

De Groene Stad in binnen- en buitenland

De term 'De Groene Stad' is bedacht samen met Plant Publicity Holland (PPH), de toenmalige promotieorganisatie voor de boomkwekerij. Op de Floriade van 2002 in Haarlemmermeer, waarvan Roozen de hoofdarchitect was, werd het Groene Stad-paviljoen opgericht. Sindsdien heeft Roozen over de hele wereld lezingen gegeven over De Groene Stad, zoals in Japan, Thailand, Zuid-Korea, China, India en de meeste Europese landen.

'Groen speelt nog steeds een grote esthetische rol in onze ontwerpen. Maar het Groene Stad-verhaal voor een betere leef-/werk omgeving, vormt de rode of, beter gezegd, de groene draad door al onze projecten. Bomen en planten hebben veel effect op de biodiversiteit, het terugdringen van hittestress en de waterhouding van een (stedelijk) gebied. Het is mooi om te zien dat het verhaal dat de Floriade in 2002 uitdroeg over ontwikkelingen die eraan zaten te komen, nu op zoveel plekken wordt verwezenlijkt. Niet alleen op het gebied van groen, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van de energietransitie, zoals toen de enorme zonnecellenconstructie van 30.000 m2 op het dak van het entreegebouw van de Floriade in

Haarlemmermeer.'

Nieuwe zaadjes geplant over de rol van groen

Tijdens de Floriade-editie van dit jaar in Almere werd onder andere ingezoomd op het belang van het behouden van volwassen (40-50 jaar oude) bomen in een toekomstig woongebied. Roozen: 'We hebben aan meerdere (inter) nationale delegaties met (stads)bestuurders, architecten, stedenbouwers en professoren kunnen tonen hoe belangrijk de rol is van volwassen, bestaande bomen in een plangebied. Niet alleen door hun ecosysteemdiensten, maar ook door hun landschappelijke kwaliteiten, bijvoorbeeld door de mooie balans die bestaande bomen kunnen vormen met nieuwbouw.' 'Een tweede nadruk lag op het belang van sortimentskennis, om de juiste boom op de juiste plaats te kunnen zetten zodat ze bijdragen aan de belangrijke actuele thema's. Met de Floriade-thema's zijn er nieuwe zaadjes in de hoofden van de beslissers en ontwerpers geplant. Ik ben benieuwd hoe deze zich zullen manifesteren in toekomstige ontwerpen, ook ver buiten onze

'Afhankelijk van het soort project vormen we meestal een ontwerpteam of bouwteam'

landsgrenzen.'

Interessante tijd

Nu Roozen een stap terug heeft gezet binnen het bedrijf, kan hij de zaken wat meer van een afstand bekijken. 'Ik ben me ervan bewust dat we in een heel interessante tijd leven, waarin het klimaat een grote rol speelt. Ik vind het ook ontzettend inspirerend als ik zie waar jongere mensen mee bezig zijn. Feitelijk is mijn generatie voor een groot deel debet aan de verslechterde klimaat- en biodiversiteitssituatie waarin we nu met de wereld verkeren. Daar waar mogelijk wil ik met ons bureau, maar ook in

mijn privéleven, verantwoordelijkheid nemen. En indien mogelijk een bijdrage leveren om de situatie de goede kant op te sturen.'

Roozen geeft als voorbeeld de Nederlandse inzending voor de volgende wereldtuinbouw-tentoonstelling. 'Hierin proberen we de huidige ontwikkelingen op het gebied van groen, water en klimaat mee te nemen.'

Momenteel werkt Niek Roozen Landscape aan projecten in China en Arabische landen, waarin klimaat ook weer een rol speelt. 'In de Arabische landen speelt droogte juist vaak een rol. Het is boeiend om alle groenkennis die je in ruim twee decennia Groene Stad-toewijding verzamelt, toe te passen om te zorgen voor meer toekomstbestendigheid in steden over de hele wereld.'

Nederland doet het goed

Al is Roozen werkzaam geweest in veel verschillende landen, hij is trots op de positie van Nederland binnen alle groenontwikkelingen. Hij ziet duidelijk waar Nederland in vooroploopt: onder andere in het concreet inspelen op de ecosysteemdiensten van bomen. 'Daar wordt in ons land bij steeds meer projecten op ingezoomd. Nederland heeft deze kennis op de afgelopen Floriade goed uitgedragen met inzendingen zoals het klimaatarboretum. Dit was ontwikkeld door de Technische Universiteit Delft onder leiding van René van der Velde. Het klimaatarboretum is een verzameling van

zeventig bomen, waarbij per boom temperatuurmetingen worden verricht om te kijken wat de effecten zijn van verdamping en schaduwwerking. Hopelijk hebben de buitenlandse bezoekers hier veel van opgestoken, want dit soort gegevens zijn heel interessant als je groenontwerpen maakt voor stedelijke gebieden met veel hittestress.'

Ook roemt Roozen de sortiments- en praktijkkennis in Nederland. 'Wij weten heel veel over alle verschillende soorten en hebben natuurlijk een roemrijke tuinbouw- en boomkwekerijgeschiedenis. Dat zie je terug in de, nieuwe, soorten die beschikbaar komen. Zo zijn Nederlandse boomkwekers al jaren bezig met het kweken van vervangende soorten voor bomen die het lastig hebben of krijgen in verband met de hogere temperaturen in de stad. Bijvoorbeeld de *Fagus orientalis* als mogelijke vervanger voor onze beuk die het lastig heeft in het meer versteende stedelijke gebied. Zij hebben op tijd geanticipeerd op zaken die nu spelen.' Roozen sluit af: 'Door de combinatie van verregaande kennis en pragmatisme is Nederland zelf met zijn wetenschappers, ontwerpers en groendeskundigen ook een beetje een greenfluencer voor de rest van de wereld.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

